

"Ben je wel gelukkig met je leven?"

Echte aandacht voor mensen, dat is de kern van de zorg

SWO-Zwolle is gestart met het project Levensvragen en sociaal isolement. Dr. René van Leeuwen is Lector Zorg en Spiritualiteit aan de Gereformeerde Hogeschool in Zwolle. Hij onderstreept het belang van een dergelijk project in Zwolle: "De aandacht voor levensvragen is essentieel."

Dr. René van Leeuwen (1956) is verpleegkundige en gezondheidswetenschapper. Hij was werkzaam als verpleegkundige in de geestelijke gezondheidszorg en is sinds 1985 verbonden aan het Hoger Beroepsonderwijs voor Verpleegkundigen. Vanaf 1 september 2008 is hij lector zorg en spiritualiteit.

U geeft leiding aan een lectoraat Zorg en Spiritualiteit. Wat hebben zorg en spiritualiteit met elkaar te maken?

Problemen op het gebied van welzijn en gezondheid kunnen veroorzaakt worden doordat mensen worstelen met vragen over de zin van het leven. Mensen die in de laatste fase van hun

leven zijn, kunnen daardoor erg eenzaam of angstig zijn. Dat kan die fase voor de persoon zelf, maar ook voor zijn of haar omgeving zwaar maken.

Ik ken een voorbeeld van een demente man. Hij was zo onrustig dat hij soms moest worden vastgebonden. Dat veranderde toen er op de gang een zitje werd ingericht met Maria, een kaarsje en een bijbel. Daar kwam hij tot rust.

Maar ook buiten de zorg kunnen mensen leegte ervaren. Bijvoorbeeld wanneer zij stoppen met werken, een partner verliezen of te maken krijgen met lichamelijk beperkingen. Als het niet lukt om die leegte vullen, dan is er kans op eenzaamheid en soms zelfs ziekte.

Ik vind dat een typisch probleem van deze tijd. Oude verbanden raken in verval bijvoorbeeld de kerk en familierelaties. Daar was traditioneel ruimte voor deze levensvragen. Waar moeten mensen heen met hun vragen? Sociaal isolement, eenzaamheid en gezondheid zijn immers serieuze zaken.

U signaleert een serieus probleem, met gevolgen voor mensen en voor de samenleving. Maar ziet u ook een oplossing?

Mijn lectoraat richt zich vooral op

de zorgverleners. Ik vind dat zij de vraag moeten stellen "Ben je wel gelukkig met je leven". Dat geldt ook voor thuiszorg. Hoe komt het dat mevrouw hoofdpijn heeft, dat meneer klaagt, waarom is iemand depressief?

Echte aandacht voor mensen, dat is de kern van de zorg. Dat is ook wat ik zie bij de verzorgenden. Zij kozen voor een vak, niet vanwege de carrièremogelijkheden en ook niet omdat zij rennen en vliegen zo leuk vinden. Zij kozen ervoor omdat ze aandacht willen besteden aan mensen.

Voor beleidsmakers en werkgevers ligt daar een kans: bied je personeel de mogelijkheid om aandacht te geven aan hun cliënt. Dan heb je nooit gebrek aan goede mensen.

Beleidsmakers met durf kunnen die aandacht realiseren. Het argument dat er geen tijd is, komt voort uit onmacht. Ik erken dat het met name in de thuiszorg ingewikkeld is. Maar er zijn voorbeelden dat het wél lukt om aandacht te besteden aan de levensbeschouwelijke kant van de zorg.

SWO-Zwolle startte het project Levensvragen en sociaal isolement. Het is de bedoeling dat vrijwilligers worden opgeleid om gesprekken te voeren met ouderen die dat op prijs stellen. Voor aanmelden en informatie: tel. 038 8515700

seniorenactueel